

Διαδικασία για την εξασφάλιση έγκρισης από την αρμόδια Αρχή για παρέκκλιση από τη βασική απαίτηση 2.2 του Παραρτήματος Ι των περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ανελκυστήρες και Κατασκευαστικά Στοιχεία Ασφάλειας για Ανελκυστήρες) Κανονισμών του 2016

1. Εισαγωγή

Η εγκατάσταση νέων ανελκυστήρων ρυθμίζεται από τους περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ανελκυστήρες και Κατασκευαστικά Στοιχεία Ασφάλειας για Ανελκυστήρες) Κανονισμούς του 2016 (Κ.Δ.Π. 309/2016).

Η βασική απαίτηση 2.2 του Παραρτήματος Ι των Κανονισμών αναφέρεται στον κίνδυνο σύνθλιψης όταν ο θάλαμος του ανελκυστήρα βρίσκεται σε μια από τις οριακές άνω και κάτω θέσεις της διαδρομής του και προνοεί ότι ο ανελκυστήρας πρέπει να σχεδιάζεται και κατασκευάζεται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγεται ο πιο πάνω κίνδυνος. Αυτό επιτυγχάνεται με τη δημιουργία **ελεύθερου χώρου, ή καταφυγίου** στις οριακές θέσεις. Οι τεχνικές παράμετροι που αναφέρονται στον σχεδιασμό και την κατασκευή του φρεατίου για αποφυγή του κινδύνου σύνθλιψης, καθορίζονται στο εναρμονισμένο Ευρωπαϊκό πρότυπο EN 81-20:2020 και συγκεκριμένα στις παραγράφους 5.2.5.7 και 5.2.5.8.

Σε ειδικές περιπτώσεις, όπως είναι τα **υφιστάμενα κτήρια**, όταν δεν είναι δυνατό να υπάρχει ελεύθερος χώρος ή καταφύγιο, μπορούν να εφαρμοστούν άλλα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή του κινδύνου σύνθλιψης, **μόνο όμως μετά από έγκριση της αρμόδιας Αρχής**, δηλαδή του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας. Σύμφωνα με το εναρμονισμένο πρότυπο EN 81-21:2022, υφιστάμενο κτήριο σημαίνει κτήριο που χρησιμοποιείται ή που ήταν σε χρήση πριν την παραγγελία του ανελκυστήρα. Δεν θεωρείται «υφιστάμενο» το κτήριο που κατά ή αμέσως μετά την ανέγερση του ο ιδιοκτήτης αποφασίζει να εγκαταστήσει ανελκυστήρα. Επίσης, η ύπαρξη ενιαίας θεμελίωσης «πεδύλου» στο σημείο της προτεινόμενης εγκατάστασης του ανελκυστήρα δεν αποτελεί από μόνη της αιτιολογία για την αποφυγή εκσκαφής με επιχείρημα ότι θα επηρεαστεί η στατικότητα του κτηρίου, γι' αυτό απαιτείται γραπτή βεβαίωση από Πολιτικό Μηχανικό.

2. Κριτήρια και προϋποθέσεις

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας δεν θα παραχωρεί παρέκκλιση από τη βασική απαίτηση 2.2 στην περίπτωση εγκατάστασης ανελκυστήρα (π.χ. ιδιωτικής χρήσης) σε οροφωδιαμέρισμα με 2 ή περισσότερες στάσεις με φρεάτιο με χαμηλή κάτω απόληξη που βρίσκεται μέσα σε κτήριο που εξυπηρετείται από κοινόχρηστο ανελκυστήρα. Σ' αυτές τις περιπτώσεις ο εγκαταστάτης μπορεί να εγκαταστήσει ανελκυστήρα με βάση την Οδηγία των Μηχανημάτων με μέγιστη ονομαστική ταχύτητα 0,15 m/s, να βαθύνει το φρεάτιο, να υπερυψώσει το δάπεδο δημιουργώντας «σκαλί» για την πρόσβαση στον ανελκυστήρα ή να κατασκευάσει ράμπα. Επίσης, δεν παραχωρείται παρέκκλιση για αισθητικούς λόγους ή επειδή η οικεία πολεοδομική Αρχή δεν επιτρέπει τη διαφοροποίηση του ύψους του κτηρίου ώστε να επιτρέπει ελεύθερο χώρο στην άνω απόληξη.

Το Πιστοποιητικό Εξέτασης Τύπου ΕΕ του ανελκυστήρα από μόνο του δεν αποτελεί επαρκή τεκμηρίωση για τη χορήγηση της παρέκκλισης όπως ούτε ο χαμηλός υδροφόρος ορίζοντας στον περιβάλλοντα χώρο με αποτέλεσμα την ενδεχόμενη εισροή νερού στον πυθμένα του φρεατίου.

3. Διαδικασία

3.1 Στην περίπτωση που δεν είναι δυνατή η δημιουργία ελεύθερου χώρου ή καταφυγίου στις άνω ή/και κάτω οριακές θέσεις διαδρομής του ανελκυστήρα, ο Εγκαταστάτης του ανελκυστήρα απευθύνεται με επιστολή του στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (αρμόδια Αρχή) και αιτείται παρέκκλιση από τη βασική απαίτηση 2.2 του Παραρτήματος Ι των πιο πάνω Κανονισμών. Το αίτημα υποβάλλεται **πριν** την έναρξη της εγκατάστασης του ανελκυστήρα.

3.2 Στην επιστολή του ο Εγκαταστάτης του ανελκυστήρα εξηγεί με λεπτομέρεια και τεκμηριώνει τους λόγους για τους οποίους είναι αδύνατη η δημιουργία ελεύθερου χώρου ή καταφυγίου στις οριακές θέσεις διαδρομής του ανελκυστήρα. Η τεκμηρίωση πρέπει να περιλαμβάνει:

- (α) αρχιτεκτονικά σχέδια (όψεις και κατόψεις των επηρεαζόμενων χώρων),
- (β) σχετικούς υπολογισμούς, π.χ. στατικής ανεπάρκειας,
- (γ) φωτογραφίες του επηρεαζόμενου χώρου,
- (δ) αντίγραφο, όπου εφαρμόζεται, του Πιστοποιητικού Εξέτασης Τύπου ΕΕ του πρότυπου ανελκυστήρα που δηλώνει συμμόρφωση με το εναρμονισμένο πρότυπο EN 81 – 21:2022, του οποίου ο παράγωγος ανελκυστήρας θα εγκατασταθεί,
- (ε) περιγραφή της διαδικασίας λειτουργίας της προτεινόμενης τεχνικής λύσης, την οποία ο Εγκαταστάτης του ανελκυστήρα εισηγείται ως κατάλληλο μέτρο για ικανοποίηση της βασικής απαίτησης 2.2,
- (στ) αντίγραφο του εγχειριδίου εγκατάστασης του μηχανισμού δημιουργίας ελεύθερου χώρου ή καταφυγίου με τεχνικά μέτρα,
- (ζ) γραπτή εκτίμηση του κινδύνου σύνθλιψης στις οριακές θέσεις διαδρομής του ανελκυστήρα για να αποδείξει ότι με την τεχνική λύση που προτείνει, ο κίνδυνος εξαλείφεται ή μειώνεται σε ικανοποιητικό και αποδεκτό επίπεδο,
- (η) βεβαίωση εκπαίδευσης του προσωπικού συντήρησης στο χειρισμό της προτεινόμενης τεχνικής λύσης [παράγραφος (ε)] και του μηχανισμού δημιουργίας ελεύθερου χώρου ή καταφυγίου [παράγραφος (στ)] από τον κατασκευαστή του,
- (θ) εάν το φρεάτιο του ανελκυστήρα θα κατασκευαστεί με μεταλλική κατασκευή, βεβαίωση από Πολιτικό Μηχανικό για την επάρκεια της αντοχής του μεταλλικού φρεατίου και των συγκολλήσεων του για τον συγκεκριμένο ανελκυστήρα,
- (ι) αντίγραφο της Πολεοδομικής Άδειας του κτηρίου,
- (κ) πρωτότυπη γραπτή βεβαίωση του Κοινοποιημένου Οργανισμού που ο Εγκαταστάτης του ανελκυστήρα έχει επιλέξει για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης του ανελκυστήρα με την οποία επιβεβαιώνει ότι, μετά από έλεγχο που διενήργησε επιτόπου, στις άνω ή/και κάτω οριακές θέσεις του ανελκυστήρα, δεν είναι δυνατόν να δημιουργηθεί ελεύθερος χώρος ή καταφύγιο παρά μόνο με τεχνικά μέτρα. Ο Κοινοποιημένος Οργανισμός θα επιβεβαιώνει επίσης ότι τα τεχνικά μέτρα είναι κατάλληλα για τον συγκεκριμένο ανελκυστήρα και ότι πληρούν τα σχετικά πρότυπα.

3.3 Επιθεωρητής του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας ελέγχει την επάρκεια όλων των πιο πάνω στοιχείων και εγγράφων και εφόσον ικανοποιηθεί, ετοιμάζει Σημείωμα προς τον Διευθυντή του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και τον ενημερώνει ότι είναι αδύνατη η δημιουργία ελεύθερου χώρου ή καταφυγίου στις οριακές θέσεις διαδρομής του ανελκυστήρα και επομένως δικαιολογείται το αίτημα του Εγκαταστάτη για παρέκκλιση με τα μέτρα που εισηγείται ο Εγκαταστάτης. Ο Επιθεωρητής μπορεί να εισηγηθεί πρόσθετα μέτρα, όρους ή προϋποθέσεις για χορήγηση της παρέκκλισης.

3.4 Ο Διευθυντής του Τμήματος, εφόσον ικανοποιηθεί, με σχετική επιστολή του προς τον Εγκαταστάτη του επηρεαζόμενου ανελκυστήρα παρέχει έγκριση για παρέκκλιση από τη βασική απαίτηση 2.2 του Παραρτήματος Ι των πιο πάνω Κανονισμών, Αντίθετα, απορρίπτει το αίτημα εκθέτοντας τους λόγους.

3.5 Μετά τη συμπλήρωση της εγκατάστασης του ανελκυστήρα, ο Επιθεωρητής δύναται να προβεί σε επιθεώρηση για να ελέγξει ότι οι όροι / προϋποθέσεις που έθεσε η αρμόδια Αρχή τηρούνται.

26.2.2024

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ